

Norges Museumsforbund

Merverdiavgift - inngangsbilletter til utstillinger i museer og gallerier

Innholdet i dette informasjonsbrevet, som bygger på Prop. 119 LS (2009–2010) Endringer i merverdiavgiftsloven mv. og Stortingets vedtak om merverdiavgift (utvidet avgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet), forutsetter at Stortingets lovvedtak blir sanksjonert i statsråd, mest sannsynlig 25. juni 2010. Skattedirektoratet vil komme tilbake med egen informasjon om dette på www.skatteetaten.no

Med virkning fra 1. juli 2010 er det innført merverdiavgiftsplikt med en sats på 8 pst. på omsetning av tjenester i form av adgang til utstillinger i museer og gallerier (inngangsbilletter).

Det er bare inngangsbilletten som skal ilegges den reduserte satsen på 8 pst. Inkluderer den ordinære inngangsbilletten andre tilbud som må anses som en del av det samlede museums- eller galleritilbudet, eksempelvis undervisning eller omvisning, vil disse tjenestene også omfattes av den reduserte satsen.

Avgiftsplikten fremgår av merverdiavgiftsloven § 3-1 første ledd.

Avgrensning av området for den redusert satsen

Tas det særskilt vederlag for andre varer eller tjenester, vil avgiftsplikten bero på en konkret vurdering ut fra den generelle avgiftsplikten og eventuelle unntak. Eksempelvis vil et museum eller galleri som mot særskilt vederlag tilbyr konserter eller teaterforestillinger være omfattet av unntaket i merverdiavgiftsloven § 3-7 første ledd.

Annen avgiftspliktig virksomhet som for eksempel servering, garderobebetjening og reklame, vil ikke være omfattet av den reduserte satsen. Slik omsetning skal avgiftsberegnes med den alminnelige satsen på 25 pst. Ved omsetning av mat- og drikkevarer fra for eksempel kiosk, gjelder en redusert sats på 14 pst.

Omsetning av programmer, suvenirer og lignende vil i utgangspunktet heller ikke være omfattet av den reduserte satsen, men skal ilegges en sats på 25 pst. Unntaket i merverdiavgiftsloven § 3-12 første ledd bokstav a om omsetning fra veldedige og allmenntilgitt institusjoner og organisasjoner av varer til bagatellmessig verdi (100 kroner eller mindre), kan imidlertid komme til anvendelse.

Området for den reduserte satsen fremgår av merverdiavgiftsloven § 5-9.

Formidling

Det er fra 1. juli 2010 også innført merverdiavgiftsplikt med en sats på 8 pst. på formidling av inngangsbilletter til museer og gallerier.

Formidling av inngangsbilletter til utstillinger som finner sted i utlandet er fritatt for merverdiavgift.

Avgiftsplikten for formidling fremgår av merverdiavgiftsloven § 3-1 første ledd, området for den reduserte satsen fremgår av merverdiavgiftsloven § 5-9 og fritaket følger av merverdiavgiftsloven § 6-29 annet ledd bokstav d.

Omvisningstjenester

I Finansdepartementets høringsnotat 16. februar 2010 ble det foreslått å innføre merverdiavgiftsplikt på omvisningstjenester (guiding mv.). I Prop. 119 LS (2009–2010), se avsnitt 6.4, uttaler departementet at de vil komme tilbake til saken i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2011.

Uttaksmerverdiavgift

Dersom et museum eller galleri gir enkeltpersoner eller grupper gratis adgang, eventuelt adgang til redusert pris, vil dette i utgangspunktet måtte anses som et avgiftspliktig gaveuttak, eventuelt uttak i reklameøyemed. Alminnelige rabatter, for eksempel til større grupper av besøkende, vil imidlertid ikke utløse plikt til å beregne uttaksmerverdiavgift.

Det skal heller ikke beregnes uttaksmerverdiavgift dersom verdien av uttaket er bagatellmessig, dvs. 100 kroner eller mindre. Det er den enkelte ytelse til den enkelte mottaker som er avgjørende for nevnte beløpsgrense. Dersom inngangsbilletten koster 100 kroner eller mindre (inklusive merverdiavgift), skal det ikke beregnes uttaksmerverdiavgift når eksempelvis studenter eller pensjonister kommer gratis inn.

Det skal heller ikke skal beregnes uttaksmerverdiavgift dersom tjenesten ytes vederlagsfritt på veldedig grunnlag. Som eksempel kan nevnes gratis adgang, eventuelt adgang til redusert pris, for personer som ellers ikke ville hatt råd til å besøke stedet. Gratis adgang til pensjonister og studenter generelt, vil ikke omfattes av dette fritaket.

Plikten til å beregne merverdiavgift ved uttak følger av merverdiavgiftsloven §§ 3-21 til 3-26. Unntaket for varer av bagatellmessig verdi fremgår av merverdiavgiftsloven § 3-23 bokstav d og fritaket for tjenester som ytes vederlagsfritt på veldedig grunnlag av merverdiavgiftsloven § 6-19 første ledd.

Fradragsrett for inngående merverdiavgift

Museer og gallerier som er registrert for omsetning av inngangsbilletter til utstillinger, vil ha fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser til bruk i denne virksomheten.

For enkelte anskaffelser er fradragsretten avskåret. Dette gjelder for eksempel inngående merverdiavgift på personkjøretøy, servering, representasjon, oppføring og drift av fast eiendom til bolig- eller velferdsformål og kost til ansatte.

Som en følge av at museer og gallerier er blitt avgiftspliktige for sin utstillingsvirksomhet, er fradragbegrensningen for kunst og antikviteter nå endret. Museer og gallerier kan fradragføre inngående merverdiavgift som er påløpt ved anskaffelse av kunst og antikviteter. Det er en forutsetning at gjenstandene er av samme art som, eller inngår som et naturlig element i, det som utstilles.

I enkelte museer og gallerier er det gratis adgang til utstillingene. Disse vil ikke oppfylle det grunnleggende vilkåret for avgiftsplikt, nemlig at det skal skje en omsetning, og vil dermed heller ikke kunne fradragføre inngående merverdiavgift på varer og tjenester anskaffet til bruk i denne utstillingsvirksomheten.

Dersom museet eller galleriet oppkrever inngangspenger bare til enkelte avdelinger, vil det kun være fradragsrett for anskaffelser til disse avdelingene. For fellesanskaffelser, for eksempel utgifter til felles inngangsparti, kontorer mv., vil det kunne kreves fradrag for den del av varen eller tjenesten som er til antatt bruk i den avgiftspliktige virksomheten.

Fradragsrett for inngående merverdiavgift følger av merverdiavgiftsloven §§ 8-1 og 8-2, jf. også § 8-3 første ledd bokstav c siste del. Begrensningene i fradragsretten fremgår av merverdiavgiftsloven §§ 8-3 og 8-4.

Justering av inngående merverdiavgift

Registrerte avgiftssubjekter må justere tidligere fradragført inngående merverdiavgift dersom bruken av en kapitalvare (driftsmiddel) endres fra fradragsberettiget formål til ikke-fradragsberettiget formål, eller motsatt.

Et museum eller galleri som er registrert for billettinntekter og som oppfører en bygning til bruk i utstillingsvirksomheten, vil ha fradragsrett for inngående merverdiavgift på oppføringskostnadene. Dersom billettinntektene senere synker under beløpsgrensen for registrering, jf. merverdiavgiftsloven § 2-1 første ledd, men museet eller galleriet fortsatt har avgiftspliktig virksomhet knyttet til bygningen, eksempelvis kafevirksomhet eller reklameinntekter, innebærer dette en bruksendring av bygningen som fører til at tidligere fradragført inngående merverdiavgift må justeres årlig.

Justeringsbestemmelsene er inntatt i merverdiavgiftsloven kapittel 9.

Ikrafttredelse

Lovendringen trer i kraft 1. juli. Det er ikke vedtatt overgangsordninger, eksempelvis i form av fradragsrett for inngående merverdiavgift på varer og tjenester anskaffet før 1. juli 2010. Det er heller ikke anledning til å justere inngående merverdiavgift for anskaffelser foretatt før denne dato, jf. merverdiavgiftsloven § 9-2 første ledd annet punktum.

Det skal imidlertid ikke kreves betaling eller etterfakturering av utgående merverdiavgift for billetter, sesongkort, årskort, medlemskontingenter o.l. som gjelder for perioden fra 1. juli til 31. desember 2010 og som er solgt før 1. juli 2010.

Dersom det skulle være behov for ytterligere avklaringer, kan skattekontoret kontaktes.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i saken.

Med hilsen

Lars Jone Skimmeland
Seksjonssjef
Rettsavdelingen, avgift

Gro Qvigstad